

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาว่า "...เป็นการศึกษาหลังระดับประถมศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 8) ด้วยเหตุนี้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 จึงมุ่งเน้นการเรียนกลุ่มวิชาการและกลุ่มวิชาชีพ เพื่อให้มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในวิชาชีพเพียงพอแก่การดำรงชีวิต มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รู้ช่องทางในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และเป็นพื้นฐานสำหรับหาความรู้เพิ่มเติมในการศึกษาต่อในระดับสูง เพื่อประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้นโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาจำเป็นต้องเปิดแผนการเรียนหลายแผน เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสดูสำรวจ และเลือกแผนการเรียนตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตน

การตัดสินใจเลือกแผนการเรียนใดแผนการเรียนหนึ่งของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา นี้ จึงเท่ากับเป็นการตัดสินใจเลือกและประกอบอาชีพในอนาคตนั่นเอง ซึ่งถ้าหากนักเรียนตัดสินใจไม่ได้เลยว่าตนเองจะเลือกแผนการเรียนใดหรือเลือกแผนการเรียนไม่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตน อาจทำให้นักเรียนเกิดปัญหาตามมา เช่น เกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจบทเรียน การตกชั้น การออกกลางคัน การเปลี่ยนแผนการเรียน การเกิดความล้มเหลวในการประกอบอาชีพ เพราะต้องเรียนและประกอบอาชีพที่ตนไม่สนใจ (บุญประสิทธิ์ กนกสิงห์ 2521 : อ่างถึงไบนตรุณี สมบัติภิญโญ 2525 : 3) ปัญหาดังกล่าวจะทำให้เกิดการสูญเสียทางการศึกษา เศรษฐกิจ และเวลา ทำให้บุคคลเสียกำลังใจอันจะก่อให้เกิดความคับข้องใจ และการขัดแย้งในชีวิต กลายเป็นบุคคลที่ปราศจากความสุข เป็นการบั่นทอนความ

เจริญก้าวหน้าของบุคคลและเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศด้วย ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียน จึงมีบทบาทสำคัญในการที่จะให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะงานอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนความรู้ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง (ยีนดี เจริญศรี 2524 : 2) ก่อนที่นักเรียนจะได้ตัดสินใจเลือกแผนการเรียนที่ตรงกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจที่เหมาะสมกับตนเองอย่างแท้จริง

ในการเลือกแผนการเรียนหรือการเลือกอาชีพของนักเรียน จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ หลายด้าน และองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเลือกอาชีพ คือ "ความสนใจ" เพราะความสนใจเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่จะกระตุ้นให้บุคคลกระทำในสิ่งที่สนองความต้องการของตนเอง มีแนวโน้มเสี่ยงที่บุคคลจะเลือกกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่เขาชอบมากกว่าสิ่งอื่น ๆ การที่บุคคลได้มีโอกาสทำงานที่ตนชอบหรือมีความสนใจจะช่วยให้บุคคลนั้นเกิดความพึงพอใจ มีความมานะบากบั่นในการทำงาน และรักงานอาชีพนั้น ความสนใจจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนตัดสินใจเลือกงานที่ตนพึงพอใจ นอกจากนี้ความสนใจยังเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในอาชีพ มีความก้าวหน้าทางอาชีพ และมีความพึงพอใจในการทำงาน มีความชอบกิจกรรมในงานที่ทำ ซึ่งทำให้เกิดความมั่นคงในอาชีพขึ้น (Super 1957 : 223-228, รัชรี ทรัพย์มี 2525 : 15) นอกจากนี้ยังพบว่า ความสนใจในอาชีพมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ ความพึงพอใจในอาชีพ และระยะเวลาในการประกอบอาชีพด้วย (Tolbert 1974 : 88)

จะเห็นได้ว่า ความสนใจเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน การสำรวจความสนใจในอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้แนะแนวได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจที่แท้จริงของนักเรียน เพื่อประกอบกับข้อมูลอื่น ในการวางแผนแนวทางในการประกอบอาชีพของนักเรียน อนึ่งแบบสำรวจความสนใจในอาชีพที่มีใช้ในประเทศไทยในปัจจุบันมีน้อย และเท่าที่มีอยู่ก็ยังไม่เป็นการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน ซึ่งได้แก่

1. แบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพของกองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ สร้างขึ้นเพื่อใช้ในงานแนะแนว ควบคู่กับแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน ซึ่งแบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพชุดนี้ มีจำนวนข้อทั้งหมด 168 ข้อ และได้แบ่งกลุ่มความสนใจในอาชีพออกเป็น 10 ประเภท คือ งานทางจักรกล งานด้านคำนวณ งานทางวิทยาศาสตร์ งาน

ด้านชักชวนโฆษณา งานด้านศิลปะ งานด้านวรรณกรรม งานด้านดนตรี งานด้านบริการสังคม งานด้านเสมียน และงานนอกสำนักงาน แบบสำรวจนี้ใช้สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย

2. แบบตรวจสอบความสนใจในอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นไป ของกองจัดหางานท่า กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งแบ่งความสนใจออกเป็น 9 กลุ่มดังนี้ กลุ่มอาชีพเสมียน กลุ่มอาชีพการค้า กลุ่มอาชีพบริการ กลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้า กลุ่มอาชีพช่างเครื่องยนต์กลไก กลุ่มอาชีพหัตถกรรม กลุ่มอาชีพขับรถ กลุ่มอาชีพก่อสร้าง และกลุ่มอาชีพช่างโลหะ มีจำนวน 90 ข้อ

3. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพของแผนกแนะแนวในโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งมีข้อความและรูปลักษณะของแบบสำรวจคล้ายคลึงกับการวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

4. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพของ Strong ฉบับที่มีชื่อว่า Strong Vocational Interest Blank for Men's Form T. 399 and Women's Form T. 398 ซึ่งพูนศักดิ์ บุญสาส์ (2522) สุภาพร วัชหวัณนิช (2523) กัลยาณี โรหิตเสถียร (2524) ยินดี เจริญศรี (2524) จินตนา อวพงษ์พานิช (2527) วิชญดา พรรณเกียรติ (2527) และ รตนา เกียรติโชควิวัฒน์ (2527) ได้ทำการวิจัยเพื่อตัดแปลงและพัฒนาแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ใช้สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบสำรวจมี 8 ตอน คือ รายชื่ออาชีพ รายชื่อวิชาในโรงเรียน รายชื่อสิ่งที่สนใจ รายชื่อกิจกรรมที่สนใจ ลักษณะบุคคล การให้เลือกลักษณะงาน การจัดลำดับสิ่งที่สนใจ การตรวจสอบลักษณะของผู้เข้ารับการทดลองโดยให้ผู้ตอบตอบว่า "ชอบ" "เฉย" "ไม่ชอบ" เมื่อเห็นข้อความในแบบสำรวจ และในบางตอนเป็นการเปรียบเทียบข้อความ ชนิด รวมทั้งจัดกลุ่มความสนใจของตนเมื่อเห็นข้อความต่าง ๆ (ยินดี เจริญศรี 2524 : 29-31, ผ่องจิต เณรจิต 2528 : 6-8).

5. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ Kuder General Interest Survey (Form E) เป็นแบบสำรวจที่ปรับปรุงแก้ไขจากแบบสำรวจฉบับ Kuder Preference Record-Vocational โดยปรับปรุงภาษาให้ง่ายขึ้นสำหรับนำมาใช้เป็นแบบสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนข้อคำถาม (Items) และโครงสร้างของแบบ

สำรวจยังคงเหมือนฉบับเดิมทุกประการ แบบสำรวจฉบับนี้มีความสะดวกในการนำไปใช้ กล่าวคือ ผู้ตอบแบบสำรวจสามารถตรวจให้คะแนนตัวเองได้หรือครูผู้แนะนำเป็นผู้ตรวจให้ นอกจากนี้ ยังมี "มาตราตรวจสอบ" อยู่ในกระดาษคำตอบด้วย ซึ่งมีประโยชน์ในการตรวจสอบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจนี้ เข้าใจในการตอบแบบสำรวจหรือไม่ ตอบด้วยความระมัดระวังหรือไม่ หรือ ตอบด้วยความจริงใจหรือไม่ แม้ว่าแบบสำรวจชุดนี้จะมีข้อดีดังกล่าวมา แต่การตรวจสอบความตรงตามสภาพโดยกำหนดให้แบบสำรวจความสนใจในอาชีพฉบับของกรมวิชาการเป็นเกณฑ์ก็ยังไม่เป็นที่พอใจเท่าใดนัก (ยีนดี เจริญศรี 2524 : 28)

จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันแบบสำรวจความสนใจในอาชีพที่ใช้ในประเทศไทย ยังมีน้อย และ ยังเป็นการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน จึงมีผู้ได้พยายามดัดแปลงและพัฒนาแบบสำรวจความสนใจในอาชีพของต่างประเทศ เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย แต่อย่างไรก็ตามแบบสำรวจความสนใจในอาชีพบางฉบับยังมีข้อจำกัดบางประการ เช่น ใช้ได้เฉพาะชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนข้อคำถามค่อนข้างมาก กิจกรรมบางอย่างไม่เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย การตรวจให้คะแนนค่อนข้างซับซ้อน และในกรณีที่ต้องการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนจำนวนมาก ต้องเสียค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง และเสียเวลาค่อนข้างมากในการตรวจให้คะแนนและแปลผล

ผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ต่างมีบริการแนะแนวแล้ว และนักเรียนก็ได้สำรวจความสนใจของตนเอง รู้ความสามารถ ความถนัด และความต้องการของตน ย่อมสามารถที่จะบอกได้ว่าตนเองสนใจในอาชีพใดได้เลย โดยผ่านการไตร่ตรองและสะสมมาแล้วว่าตนสนใจอะไร ซึ่งคำตอบที่ได้มาไม่ต้องนำไปตีความหรือตรวจให้คะแนนซับซ้อนแต่อย่างใด ครูแนะแนวสามารถนำเอาคำตอบโดยตรงของนักเรียนมาพิจารณาร่วมกับตัวแปรอื่น ๆ ได้ทันที เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจลักษณะงานอาชีพหรือไม่ ความสามารถของนักเรียนเป็นเช่นไร และเหตุผลในความสนใจอาชีพนั้น เป็นเช่นไร ก่อนที่ครูแนะแนวจะได้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในการเลือกแผนการเรียนหรือเลือกประกอบอาชีพในอนาคต

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า การให้นักเรียนได้สำรวจตนเองว่ามีความสนใจในอาชีพใดย่อม เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพในอนาคต และเตรียมพร้อมที่จะเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจและองค์ประกอบต่าง ๆ ของตนและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อที่จะต้องตัดสินใจเลือกแผนการเรียนในระดับการศึกษาขั้นต่อไป และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งอยู่ในช่วงที่จะต้องตัดสินใจเลือกสาขาเรียนต่อในอนาคต

การวิจัยครั้งนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของโครงการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในประเทศไทย ซึ่งเป็นโครงการร่วมกันโดยมี นางสาว
จิตติมา รักษานาค เป็นผู้ทำการศึกษากับนักเรียนในภาคเหนือ นางสาวรัชชินีนาถ มณีพงษ์ เป็นผู้ทำ
การศึกษากับนักเรียนในภาคกลาง นางสาวนิภา วัฒนเวดิน เป็นผู้ทำการศึกษากับนักเรียนในภาคใต้
นายชมาธร พันธุมโพธิ เป็นผู้ทำการศึกษากับนักเรียนในกรุงเทพมหานคร และผู้วิจัยเป็นผู้ทำการ
ศึกษากับนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้ข้อมูลของความสนใจในอาชีพของนักเรียน
ในแต่ละภาคและทั้งประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ สำหรับ
นักเรียนในวัยดังกล่าวต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพ ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ใน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพ ของนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่
3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดา
มารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา
3. เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพ ของนักเรียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนของนักเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลัง
ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษาและนักเรียนโรงเรียนราษฎร์สังกัดกอง
การศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2527 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. อาชีพที่กลุ่มตัวอย่างสนใจ เป็นอาชีพที่ได้จากแบบสอบถาม ความสนใจในอาชีพ
ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ร่วมกับคณะ เท่านั้น
3. ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย
ตัวแปรต้นได้แก่ระดับชั้นการศึกษา เพศ ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพ
ของบิดา อาชีพของมารดา ระดับรายได้ของบิดามารดา และระดับสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนของ
นักเรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสนใจในอาชีพของนักเรียน

คำจำกัดความ

1. ความสนใจในอาชีพหมายถึง สภาพที่บุคคลมีความรู้สึกพึงพอใจ สนใจ หรือ ชอบ ต่ออาชีพใดอาชีพหนึ่งอันจะทำให้บุคคลนั้น มีแนวโน้มที่จะ เลือกอาชีพนั้น ๆ ในภายหน้า ซึ่งผู้วิจัยได้ แบ่งประเภทของอาชีพออกเป็น 7 ประเภท โดยปรับจากเกณฑ์การจัดมาตรฐานอาชีพของกรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย (กระแรงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย 2512) ได้ดังนี้ คือ

1. หมวดอาชีพวิชาชีพ วิชาการหมายถึง อาชีพของผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพวิชาการ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักเคมี แพทย์ นักวิจัย ครู-อาจารย์ ฯลฯ
2. หมวดอาชีพการบริหารและการจัดการ หมายถึง อาชีพของผู้ปฏิบัติงานบริหาร และงานจัดการ ได้แก่ นายอำเภอ ผู้จัดการบริษัท นักบริหารชั้นสูง ผู้อำนวยการกรรมการบริษัท ฯลฯ
3. หมวดอาชีพเสมียนและพนักงาน หมายถึง อาชีพเสมียน พนักงาน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พนักงานโทรศัพท์ เลขานุการ เสมียน ฯลฯ
4. หมวดอาชีพการค้า หมายถึงอาชีพผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้า ได้แก่ เจ้าของดำเนินกิจการร้านขายของชำ ฯลฯ
5. หมวดอาชีพการบริการ หมายถึง อาชีพของผู้ปฏิบัติงานด้านบริการ ได้แก่ พนักงานเสิร์ฟในร้านอาหาร มัคคุเทศก์ ทหาร ตำรวจ ฯลฯ
6. หมวดอาชีพการกสิกรรม หมายถึง อาชีพของผู้ปฏิบัติงานด้านกสิกรรม เกษตรกรรม ผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ทำงานป่าไม้ ชาวประมง นายพราน ฯลฯ
7. หมวดอาชีพการคมนาคม การผลิต และการช่าง หมายถึง อาชีพของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง พนักงานใช้อุปกรณ์ขนส่ง คนงานและกรรมกร ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างจักสาน ช่างซ่อมเครื่องจักรยานยนต์ ฯลฯ

2. ระดับการศึกษาของบิดามารดา หมายถึง การศึกษาสูงสุดของบิดามารดา ในกรณีที่ไม่มีบิดามารดา ให้ถือเอาระดับการศึกษาของผู้ปกครองแทน โดยแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 3 ระดับดังนี้ คือ

ระดับการศึกษาสูง หมายถึง ระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ระดับการศึกษาปานกลาง หมายถึง การศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถึง
ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

ระดับการศึกษาต่ำ หมายถึง การศึกษาที่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่ได้
เข้าโรงเรียน ถึงจบการศึกษาชั้นประถมศึกษา
ศึกษาตอนปลาย

3. อาชีพของบิดา หมายถึง อาชีพหลักของบิดาที่นักเรียนได้ระบุลงในแบบสอบถาม
ในกรณีที่ไม่มีบิดาให้ถือเอาอาชีพของผู้ปกครองแทน โดยจัดแบ่งประเภทอาชีพที่ประกอบตามการ
ปรับจากเกณฑ์การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพของกรมแรงงาน เช่นเดียวกับข้อ 1

4. อาชีพของมารดา หมายถึง อาชีพหลักหรืออาชีพประจำที่นักเรียนได้ระบุไว้ใน
แบบสอบถาม ในกรณีที่ไม่มีมารดาให้เอาอาชีพของผู้ปกครองแทน โดยจัดแบ่งอาชีพเป็นประเภท
อาชีพต่าง ๆ เช่นเดียวกับข้อ 1

5. ระดับรายได้ หมายถึง รายได้ของบิดามารดาารวมกันต่อเดือน คิดเฉพาะรายได้
ที่เป็นจำนวนเงิน ไม่คิดผลผลิตอื่น ๆ หรือเป็นรายได้ของบิดามารดาคนเดียว ในกรณีที่ฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่งไม่ได้ประกอบอาชีพหรือไม่มีรายได้ ในกรณีที่ไม่มีบิดามารดาให้ถือเอารายได้ของผู้ก-
ครองแทน โดยแบ่งระดับรายได้ออกเป็น 3 ระดับ ในเกณฑ์อ้างอิงตามหนังสือผลิตภัณฑ์ภาคของ
กองบัญชีประชาชาติ ฉบับที่ 2523 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2523)

ระดับรายได้สูง หมายถึง รายได้ของบิดามารดาารวมกันต่อเดือน ตั้งแต่
10,000 บาท ขึ้นไป

ระดับรายได้ปานกลาง หมายถึง รายได้ของบิดามารดาารวมกันต่อเดือนตั้งแต่
4,000-9,999 บาท

ระดับรายได้ต่ำ หมายถึง รายได้ของบิดามารดาารวมกันต่อเดือน ต่ำกว่า
4,000 บาท ลงมา

6. สมรรถนะทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนซึ่ง
คิดจากคะแนนเฉลี่ยสะสม ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดจากผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยม

ศึกษาปีที่ 1 ถึงภาคต้น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวม 5 ภาคการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 คัดจากผลการเรียนเฉลี่ย ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงภาคเรียนที่ 1 ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวม 5 ภาคการศึกษา และแบ่งสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนออกเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่ได้ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่ได้ผลการเรียนเฉลี่ย สะสมระหว่าง 2.00 ถึง 2.99

ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 หรือระหว่าง 0.00-1.99

ประโยชน์จากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะทำให้ทราบ อาชีพที่นักเรียนสนใจในแต่ละระดับการศึกษาและเพศ
2. ช่วยให้ผู้แนะแนวได้ทราบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน ตลอดจนเหตุผลของความสนใจในอาชีพนั้น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนทางการศึกษาและอาชีพ
3. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นและเป็นแนวทาง สำหรับการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน และความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต
4. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยในเรื่องความสนใจในอาชีพต่อไป